

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Detlef Hess, (dethe), Överläkare

Granskad av: Detlef Hess, (dethe), Överläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jern1), Chefläkare

Giltig från: 2026-04-01

Giltig till: 2028-03-31

Lipidbehandling för vuxna patienter med diabetes typ 1 - SÄS

Sammanfattning

Riktlinjen beskriver behandling och uppföljning av lipidbehandling för vuxna patienter med diabetes typ 1.

Förändringar sedan föregående version

Nya mål, nya riskfaktorer

Bakgrund

Evidensen för att behandla typ 1-diabetes är svag och ofullständig men risken för hjärt- och kärlsjukdom och därmed effekten av lipidsänkande behandling ökar med åldern och år med diabetes.

Förutsättningar

Patient vi ska behandla	Behandlingsmål LDL	Uppföljning
Vid medelrisk: Över 35 år eller diabetesduration ≥ 10 år	$<1,8$ mmol/l	NDR kvartalsvis
Vid etablerad hjärt-kärlsjukdom	$<1,4$ mmol/l	

Riskfaktorer som ökar indikation för behandling	
Etablerad hjärt- kärlsjukdom	Lång diabetesduration (>10 år)
Rökning	Stillasittande
Njurpåverkan (mikroalbuminuri)	Övervikt
Hypertoni	Retinopati

Genomförande

Behandling

- Samtliga patienter får informationsblad om livsstilsfaktorer som kan påverka lipiderna
- Erbjudande om dietistkontakt
- Erbjudande om farmakologisk behandling
- Kontroll ALAT, ASAT, CK, Kreatinin innan start

Atorvastatin 10 mg 1 x 1

- Eventuellt krävs upptrappande dos var tredje vecka (10 mg var 3:de dag --> 10 mg vad --> underhållsdos dagligen)
- Lipider, ALAT, ASAT, CK, Kreatinin efter 10 veckor.

Om LDL inte i mål och ALAT, ASAT, CK Kreatinin är utan anmärkning ökas till (OBS: upp till trefaldig ökning av ASAT/ALAT kan accepteras):

Atorvastatin 20 mg 1 x 1

- Lipider och ALAT, ASAT, CK Kreatinin efter 8 veckor.

Om LDL inte i mål och ALAT,ASAT, CK, Kreatinin är utan anmärkning ökas till:

Atorvastatin 40-80 mg 1 x 1

Om intolerans mot Atorvastatin eller ej måluppfyllelse Rosuvastatin kan prövas som titreras upp sakta till evtl maxdos 40 mg

- Ezetimib 10 mg 1 x 1. Studie finns på effekt på hjärt-kärlsjukdom i tillägg till statin
- Evolokumab (Repatha®) alternativ Alirokumab (Praluent®)
Kan ges vid diabetes mellitus och målorganskada (mikroalbuminuri, retinopati eller neuropati) eller minst 3 viktiga riskfaktorer, eller tidig debut av typ 1 diabetes med lång duration, som trots maximal tolererbar behandling med statin och ezetimib har LDL över 2,5 mmol/l

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Detlef Hess, överläkare, medicinkliniken, SÄS

Raili McMahon, överläkare, SÄS Borås

Nyckelord

Diabetes, lipidbehandling, blodfetter, lipider, LDL, ALAT, CK

Referens

2019 Guidelines on Dyslipidaemias (Management of)

ESC Clinical Practice Guidelines

Publicerad 31 Aug 2019

[ESC Guidelines on Dyslipidaemias \(Management of\) \(escardio.org\)](https://www.escardio.org/guidelines/2019-guidelines-on-dyslipidaemias-management-of)

Information om handlingen

Handlingstyp: Riktlinje

Gäller för: Södra Älvsborgs Sjukhus

Innehållsansvar: Detlef Hess, (dethe), Överläkare

Granskad av: Detlef Hess, (dethe), Överläkare

Godkänd av: Jerker Nilson, (jerni1), Chefläkare

Dokument-ID: SAS9614-1097948292-28

Version: 6.0

Giltig från: 2026-04-01

Giltig till: 2028-03-31